

EEN OUD UMBRISCH STADJE: SPOLETO,

□ □ □ DOOR A. H. LUIJDJENS □ □ □

(Slot).

HET is niet mogelijk in dit korte bestek naast de kunstgeschiedenis ook nog aan de krijgsgeschiedenis van Spoleto recht te doen wedervaren, doch één ding is van het hoogste belang, dit namelijk: dat bij den inval der Longobarden in Italië hier een Lombardisch hertogdom werd gesticht. Na den ondergang van het Longobardische rijk werd door Karel den Groote en zijn opvolgers het hertogdom bestendigd en zóó groot was zijn beteekenis, dat twee der hertogen (Guido III, 890—94, en zijn zoon Lamberto, 892—98) de keizerskroon van Italië hebben gedragen. Dit bewijst overtuigend, dat ook in de Middeleeuwen Spoleto een zeer belangrijk centrum was. Eerst in 1247 eindigde de rij der hertogen en werd het gebied ingelijfd bij den Kerkelijken Staat.

In den loop der Middeleeuwen werden vele en rijke kerken gesticht, zooals met den rang der stad overeenkwam. Grootendeels bestaan zij nog in ongeschonden staat en haar wanden (indien niet in den baroktijd met stucco overdekt) toonen vele fresco's, die evenzeer historische als artistieke waarde bezitten. Twee dier kerken moeten hier nader besproken worden.

Even buiten Spoleto tegen de helling van den Monteluco verrijst San Pietro, gebouwd in de Vde eeuw, doch waarvan de gevel in zijn tegenwoordigen vorm uit de XIIde eeuw dagteekent. Door een brand verwoest, is de kerk in 1324 geheel vernieuwd, waarbij men echter van het oude materiaal een gelukkig gebruik heeft gemaakt. De façade moet bij die gelegenheid in hoofdzaak intact zijn gelaten en is door haar reliefs die uit zeer uiteenloopende tijdperken dagteekenen, hoogst merkwaardig. (Afb. 5). Het interieur is later in den baroktijd (1750) nogmaals hernieuwd en thans absoluut karakterloos. De marmerfaçade heeft in den loop der eeuwen een warme, goudbronzen kleur aangenomen en verdient een nadere bespreking ten volle. Onder het bekronende tympanon bevindt zich een zeer kleine dwerggalerij bestaande uit blinde boogjes, een motief, dat het eerst is aangewend aan de kerken in Armenië en dat zich vandaar over geheel Voor-Azië heeft verbreid. Eigenaardig is, dat het reeds wordt aangetroffen op de twee oudste bekende reuzenaltaren, die in Iran opgericht zijn door de aanhangers der Mazdaïstische godsdiensten (zoonaanbidders).

Onder deze galerij opent zich een groot vierkant vlak, dat zonder eenigen twijfel bestemd was voor een mozaïek, hetwelk echter geheel is verloren